



# Chemarea

## Tinerimei Române

**ABONAMENT ANUAL:**  
 Pe un an ..... Lei 180—  
 Pe un jumătate an ..... Lei 100—  
 Autorități și instituțiuni ..... Lei 500—  
 In streinătate dublu.

**ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC  
 LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI  
 CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19**

**REDAȚIA:**  
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-69  
**ADMINISTRAȚIA:**  
 Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-66

### Fără noi?

Incadrarea noastră, a tineretului în viața politică a fost datorită spiritului „aurea media” ce caracterizează întreaga noastră viață de stat s'a petrecut în mod pe cât de liniștit, pe atât de norocos.

Incadrarea elementului tânăr în altă țară însă a dat prilej la repetate frecături interne: acolo nu odată s'a întâmplat ca oamenii având aceleași vederi, același crez, aceleași convingeri să fie despărțiți în două tabere figurând poate ca adversari ... din cauza motivului unic ce-i diferențiază: deosebirea de vârstă.

La noi în țară, în contrast cu streinătatea, tineretul nefiind organizat ca grupare de tot aparte nici n'a acționat în mod izolat, ci spre mulțumirea tuturor, tineretul alimentându-și credința dintr'un patriotism adânc, nu numai că și-a coordonat acțiunea, ci a subordonat-o sufletului d-lui I. Maniu și poruncei Domniei sale.

Veleități alimentate de ... ziua și anul nașterii, la noi n'a existat nici odată, pentru că tineri și bătrâni s'au dovedit admiratori reciproci ai inventarului sufletesc al fiecăruia. Tineretul admiră bogăția experienței și școala vieții, a bătrânilor, iar aceștia elanul, însuflețirea și spiritul de abnegație a contingentului tânăr din partidul național-tărănesc.

Tineretul din streinătate, nu în puține locuri, a detronat pe bătrâni cu multă ușurință aducând poate și ofense trecutului celor deportați politiciști. La noi tineretul a găsit la bătrâni un spirit adânc înțelegător, văzându-i cum conștii de neputințele inerente vârstei înaintate renunță la demnități pe care le-ar deținea cu preștițiu adevărat, dar fără multă activitate odată ce forțele lor refuză executarea poruncilor inimii și a minții.

În afară de granițele țării noastre mulți dintre bătrâni, au fost catalogați la arhiva actelor vechi, bune să devină împărăția prafului, la noi generația tânără, pe cei meritați i-a ridicat și vrea să-i știe „icoane de închinat” pe altarul neamului.

Acțiunea tineretului dela noi a decurs în simfonia cea mai perfectă a unei acțiuni total coordonată, alimentată fiind de același sincer gând de aceeași sinceră dorință; câștigarea unor poziții noi pe seama neamului românesc.

Realizată aceasta mult promițătoare colaborare, e logic ca ea să dea de gândit multora și să fim deci și noi la rândul nostru, supuși unor acțiuni cari tradează că ar renunța la noi. Noi însă știm că apele vieții noastre de stat — fără noi — ar fi curs în alte albiu, mai înguste e drept, dar și mai confortabile pentru cei pe cari îi poartă deasupra-i. Noi știm că sunt și de aceia, cari fără noi s'ar simți mai bine în pozițiile

lor, precum că și adversarii noștri politici ar fi mai agresivi. Și mai știm că pe cât am fost de utili și înflăcărați soldați ai cauzei mari, pe atât de modești am fost și am rămas.

Cei ce ne-ar dori însă deportarea politică să știe gândul nostru clar și

fără subînțelesuri. Să știe că actuala noastră părere este alta. Este acea frază garibaldiană: „ci siamo ... e resteremo” (Am ocupat și rămânem)... pe actualele poziții.

Dr. A. T. Mureșan.

### Provocare „voinicască” (??) de scandal...

Oscilațiile politice ale d-lui Pamfil Șeicaru, de un timp încoace nu ne mai surprind. Tezutul și braval Pamfil Șeicaru dela „GUVĂNTUL” prin excelența s'au talent a renunțat să ne facă mult timp prizonieri ai sufletului său, pe care ni-l fărâmița atât de generos acam câțiva ani.

Datorită unor schimbări, cari nu ne interesează direct, mult apreciatul redactor al „GUVĂNTULUI” Pamfil Șeicaru, devine directorul Șeicaru, — la ziarul „Curentul” și cu asta cel ce a fost pare că a dispărut. Cu toate acestea cetim și de zi zarul Dsale, din care hotărât, ne alegem cu multe lucruri bune, pe lângă ele însă ne-am ales și cu o puternică decepție asupra tăriei convingerilor d-lui Pamfil Șeicaru. Ceteris mibis tunc — mai mult dintr'un respect, față de Pamfil Șeicaru... dela „Guvântul” — un articol al dsale, în care spre marea noastră surprindere vedeam că noțiunea de voinic, o întrebuințează drept un epitet pentru bătași, drept un adjectiv, care ne ofensează adânc și în contra căruia ridicăm protestări energice atunci, când îl rostește ori Scrie Pamfil Șeicaru. Presa apasilor politici, poate să taxeze cum vor acțiunea noastră, căci în urma urmelor ne-au fost și le vom fi pe veci dușmani, în schimb nu-i putem îngădui acest lucru și d-lui Pamfil Șeicaru, bineînțeles fără ca noi să nu tragem concluzii mai avansate din persistarea dsale în atitudinea aici remarcată: de depreciator al numelui și acțiunii noastre.

Di Șeicaru nu trebuie să uite așa repede că o bună parte a forțelor noastre sufletști și trupești, le-am mistuit cu o adânc patriotică generozitate în lupta uriașă ce noi tineretul am dus și ducem pentru dezrobirea totală a Românilor. Nu trebuie să uite că

în această grea luptă ne-am unit în puternice unități patriotice, sfidând orice abuz fardat cu cuțori legaliste; Di Șeicaru nu trebuie să uite așa repede căci dacă memoria nu ne înșală Pamfil Șeicaru a fost acela, care a venit între noi la Cluj pe când eram în plină războire cu confiscatorii voinței naționale, spre a lua o fățișă atitudine pe lângă noi și crezul nostru. A venit să apere la bara justiției militare pe un frate de luptă al nostru, pe care abuzul și teroarea d-lui Goga l'a dus la Consiliul de Războiu, pentru că l-a prezentat așa negru la suflet cum a fost și va fi în veci, traficantul intereselor ardelenesti dl Goga.

De atunci ce s'a schimbat în țară? și în jurul nostru?

Noi de atunci am depus un lanț întreg de noi și mari jertfe pe altarul Neamului, ne-am angajat la mai multe acțiuni patriotice, ne-am luptat cu mai multă hotărâre pentru binele acestui neam, am descins la sate să atragem în sfera acțiunii noastre patriotice și pe bravii fii ai satelor, organizându-i într'o unitate „voinicască” ... pe urma cărei acțiuni dl Pamfil Șeicaru se mulțumește să-și îmbogățească dicționarul cu un nou adjectiv, întrebuințat în forma cea mai ofensatoare ... la adresa aceluia, cu cari nu de mult a făcut cauză comună.

Să fie această atitudine a d-lui Șeicaru o nouă decepție pentru noi?

Nu! atunci la ce bun hazardarea dsale?

Dal? noi ne angajăm ai furniza dovezi, că acțiunea voinicască departe de a fi provocatoare de scandal ... este, când o vrem, usturătoare, și est usturătoare mai ales atunci când ea este desfășurată pe terenul și în domeniul luptei ideologice.

Vrea Domnia Sa aceasta probă?

sigur că nu! Evenimentele încrustate pe răbojul vremii ne servesc pilde grăitoare, că Românul nu cunoaște jertfe și suferințe, când e vorba să-și asigure viitorul și consolideze existența.

Ei atunci întreb, cum cred liberalii și anexa lor averescanii — acești strigoi ai vieții publice — că poporul românesc, după ce i-a învrednicit cu augustul său dispreț, după ce i-a trecut „adacta” la coșul cu gunoi pentru păcatele și ticăloșiile lor, îi va alinta din nou la sânul său. Nu, voi buhe nocturne și stufii a unor vremuri trecute pe reci voi buhe de tristă memorie, mi odată nu a-ți avut încrederea poporului românesc, căci nu ați bine meritat-o, dar nici nu veți avea-o. La o lature deci cu voi pentru vecie.

Dar atunci, când sufletul poporului anatemizează ereticii și apostatii din sânul său, cere partidului dela putere realizarea integrală a programului și traducerea în fapte a promisiunilor; o cere în baza derotamentului, cu care l-a servit. Și par'că ne vedem chiar siliți a ne formula aceste expresie pretenziuni, întrucât în unele direcțiuni par'că ar fi mai mult de făcut, par'că ar mai dăinui încă ceva din păcatele trecutului. Partidul dela putere, atunci când a solicitat încrederea poporului a promis, că va curăța trupul națiunii de bubele leproase, ce-i periclitau existența. Și n'au fost îndepărtați destui.

Să nu uităm însă că poporul a lăta vreme este cu un partid, cât partidul este cu poporul.

ALEXANDRU HORGA.

### „Chemarea” — Bihorului.

Tineretul intelectual din Bihor, în plină notă a acțiunii noastre de organizare a tineretului dela orașe și sate, și-a ales noua conducere, noul „stat major” bihorean, pentru continuarea organizării cetelor de voinic în acel județ de mare importanță națională.

Președinte a fost ales fratele Dr. Enea Popovici fost candidat de deputat în alegerile din urmă, iar de secretar Silviu Borlan șef de cabinet. Din comitet face parte și domnul Amos Borlan, organizator neobosit de masse și adânc iubitor de popor întocmai ca ceilalți domni, tineri mult apreciați pentru marea lor dragoste față de populația dela sate și pentru curajul cu care au înfruntat și corectat în trecut guvernările abuzive și păcătoase.

Comitetul întreg, cuprinzând multe forțe tinere de o deosebită valoare morală și intelectuală, e cea mai bună garanție, că în Bihor în scurt timp se va realiza una dintre cele mai puternice organizații din țară.

Felicitându-i călduros, le dorim izbândă deplină.

### MEMENTO.

Hoțiile, ticăloșiile, încălcarea fără scrupul în picioare a legilor, nerespectarea drepturilor și libertăților individuale și colective, înăbușirea energicilor curde, dornice și capace a acționa în ogorul public, toate aceste fecund alimentate de microbii purulenti ai imoralității, ce caracterizează viața noastră publică, au făcut ca sufletul curat și adânc moral al poporului românesc să reacționeze cu impunătoare vigurositate în contra sistemului sodonic, ce cu siguranță ne mânca viitorul, dacă mai dăinuia.

Iată miracolul entuziasmului legendar, care a animat suflarea românească în lupta acerbă și dârză, dusă sub egida partidului național-tărănesc pentru răpunerea sistemului tărănelor brăteniste, care luptă nu era altceva decât refluxul fresc al valurilor furioase a unui suflet împodobit cu cele mai distinse calități, dar care se vedea amenințat cu sufocare de duhoarea, ce evaporau stărvurile vieții

publice. Era luptă impusă de însuși instinctul conservării naționale și de svăcnirea impetuoasă a vitalității poporului nostru. Era lupta conștiinței naționale manifestată pe câmpia Bălgradului cu tăria credinței evanghelice în izbânda finală: făurirea unei Românie, bazată pe cinste, muncă și legalitate, ocrotitoare tuturor și dădătoare de ferice pentru toți, conform principului echității sociale. Da. Această fermă și nestrămutată hotărâre s'a cetit din ochii și de pe fața satelor de mii de țărani, în momentul când cu o mână pe inimă, iar cu cealaltă ridicată în semn al crucii înspre azurul cerurilor albastre făgăduiau prin jurământ în fața lumii și a lui Dumnezeu, că da vor făuri o Românie nouă ferice, și vor îngropa stărvurile, cari infectau viața publică.

Și dacă cu toții știm, care este postulatul sufletului neamului, ne putem oare îndoi, că îi va lipsi forța și energia de a-l traduce în fapt? De-



# Descrierea

programului de muncă și structura Soc. An. pentru sporirea și comercializarea alimentelor, Cluj — în înființare.

Un grup de intelectuali, iubitori de popor au hotărât fondarea unei societăți anonime pentru valorizarea produselor țărănești. În acest scop a dat următoarea descriere, pe care ne grăbim a o publica în întregime.

Având în vedere situația precară de alimentare a populației din orașul Cluj, precum și situația tristă a gospodăriilor dela sate, fondatorii indicați în prospectul anexat, au hotărât înființarea unei Soc. Anon. cu sediul în Cluj, care va avea menirea de a produce — de o parte, iar de altă parte a câștiga din prima mână articole alimentare, proaspete și abundente.

Prin punerea în vânzare pe prețuri cu un câștig modest, Soc. Anon. dorește a înfrânge specula pe piața Clujului, iar prin căutarea continuă a diferitelor alimente la sate, va îndemna populația la o raționalizare și intensificare a produselor, sporind în acest mod toate alimentele.

Eventuale obiecțiuni, că prin ieftinirea produselor alimentare vom păgubi pe producători, după părerea noastră nu sunt întemeiate, deoarece cu aceleași mijloace, de cari dispunem azi, am putea produce mai mult, aducând totodată atât țărănimii, cât și producătorilor, câștiguri bănești mai sporite.

Ieftinind alimentele, în mod natural vom scădea și prețurile produselor industriale, sau cel puțin vom opri urcarea continuă a acestora.

## MIJLOACE:

Pentru sporirea produselor de zarzavate, Soc. Anon. va instala în Cluj o grădinarie sistem bulgăresc, sporind astfel producțiunea pe piață, și tot din aceasta grădinarie, în timpul primăverii, va distribui în formă de premii sau contra puțina bani, plante de răsadit, animând în acest mod și la sate cultura de zarzavaturi.

Pentru ieftinirea carnei se va instala tot în Cluj, o crescătorie și îngrășătoare de păsări.

Umăr la umăr cu Camera de Agricultură, sau prin ajutoarele ministerului, vom ținde la îmbunătățirea raselor de găini, distribuind și din acestea către țărani, numai de acelea bine ouătoare.

În consecință, fiind Soc. Anon. și producătoare va lupta mult mai ușor contra diferiților samsari și intermediari de alimente.

## FUNCTIONAREA SOC. ANON. LA SATE:

În scopul de a spori producțiunea la sate, Soc. Anon. va întreprinde camionete de propagandă, cu ajutorul cărora va face curse regulate chiar și în cele mai depărtate colțuri din județ. Prin căutarea continuă a diferitelor mărfuri și alimente: „păsări, fructe, ouă, peri animalici, zdrențe, fier vechi, etc. și prin distribuire de plante de răsadit, altoi, coșnițe sistematice în mod natural va spori producțiunea, salvând totodată dela perire multe mărfuri, cari azi sunt cu totul abandonate, sau aruncate pe gunoi.

Țărănimia, odată obișnuită cu cursele regulate a camionetei Soc. Anon., va pregăti înainte mărfurile spre vânzare, se va desobișnui de peregrinajul spre oraș practicat azi pentru valorizarea câtorva pui și câtorva ouă.

## PROPAGANDĂ:

Paralel cu adunatul de mărfuri instructorii peregrini, cari vor însoți camioneta de propagandă, fiind înzestrați cu aparate cinematografice și radio, vor ține prelegeri practice urmate de proiecțiuni cu subiect din gospodăria și industria casnică.

Aceste prelegeri vor urma în zile de sărbătoare și iarna. În cursul verii, acești instructori vor ține prelegeri practice despre raționalizarea și intensificarea producțiunii, — apicultură, — sericultură, — cultura de zarzavate animalicultură, etc.

Tot vara, fiind înzestrați acești instructori cu separatoare pentru lapte, vor aduna unul din comunele dela munte care produs rămâne azi aproape nevalorizat din cauza marilor depărtări.

În părțile muntoase (Ciucea, Agărbicin) se va stărui pe lângă adunarea mai intensivă a fragiilor, afinelor, zmeurei și uscatul buzețelor.

## CURSURI PRACTICE:

Având odată instalate în Cluj: Grădinarie, apicultură, pomicultură, heleștăul, etc. cu începerea primăverii vom proceda la ținerea de cursuri practice — în mod gratuit — pentru copii dela diferitele școli.

Forțele didactice pentru aceste cursuri, ne sunt asigurate în mod gratuit de către cameni cu tragere de inimă pentru aceasta problemă, agronomi, profesori, medici veterinari, pomologi, etc.

Munca manuală la diferitele secțiuni, va fi prestată de către elevii acestor cursuri.

Cursurile practice dorim a le introduce chiar și în cadrele armatei active.

## COOPERATIVE DE PRODUȚIUNE:

Cu ocazia propagandei prin cinematografe, vom încesa dela asistență o taxă de intrare, plătită prin ouă. Acestea ouă fiind

răscumpărate de către Soc. Anonimă, contravaloarea acestora — bineînțeles mai redusă va rămâne în comuna respectivă, fiind administrată de către un cassier ales.

Aceste mici începuturi sunt menite a pune baza unor viitoare COOPERATIVE DE PRODUȚIE, stăruindu-se totodată, ca întreaga populație să fie înrolată în această acțiune.

Ajungând aceste cotizațiuni la o sumă mai importantă, se va proceda la procurarea diferitelor utensilii agricole: trier, separatoare, prese de ulei, piepteni sistematice pentru lână și cânepă, mașini de imblățit, etc.

## DIFERITE INFĂPTUIRI:

Cu încetul vom stărui pentru a înființa în diferite regiuni, după cerințele locale: mici fabrici de marmeladă, (Ciucea, Agărbicin), de brânzeturi (Muntele rece, etc.), culturi și îngrășătorii de păsări (Apahida, Jucuri), pepinerii și cultura de animale mici, silozuri de cereale (Șârmas), etc.

## SCHIMBUL DE MĂRFURI:

Intărindu-se odată Soc. Anon. și fiind la curent cu producțiunea diferitelor ținturi, ne va fi ușor de a proceda la un schimb de mărfuri și a produselor diferitelor ținturi. Dela câmpie vom duce cereale la munte și vom duce lemne spre câmpie.

## CAPITALUL:

Pentru a câștiga mai ușor încrederea poporului dela sate și având în vedere, că partea mai mare a acțiunii este menită de a ușura traiul populației dela oraș, capitalul social va fi adunat exclusiv dela populația orașenească și funcționarii de tot soiul.

## NOUI SLUJBE PENTRU SUȚELE DE ABSOLVENȚI:

Atât Soc. Anon., cât și diferitele Cooperative de Producțiune, vor avea nevoie de conducători desțoinici. În modul expus mai sus și prin ajutorul diferitelor cursuri practice — cu puțină teorie — vom crește o pleiadă de tineri cu simț practic, plasând astfel în fiecare an mai multe sute de absolvenți.

Prin înființarea cursurilor practice la școlile de fete, vom crește și pe acestea în mod practic.

## FORMA SOCIETĂȚII:

Având în vedere avantajele noii legi a Cooperativei, precum rețesă și din prospectul de emisiune, fondatorii își mențin dreptul de a lua forma societății, ca Cooperative.

În acest caz acțiunile vor fi cumulate în titluri de câte 5, 10, 15, 20, etc. în așa fel, ca prin aceasta să satisfacem impuneri citatei legi, ca o cvotă-acțiune să fie în suma de Lei 500. — plus Lei 50. — speșele de fondare.

Și în acest caz, societatea va putea să-și mențină forma de Soc. Anon., deoarece Art. 9 din legea pentru organizarea Cooperativei spune: „Cu aprobarea Oficiului Național al Cooperativei Române, capitalul unei societăți cooperative poate fi format din acțiuni, cari vor fi întodeauna nominative”.

## COLABORAREA CU COOPERATIVELE DE CONSUM ȘI BÂNCILE POPORALE:

Prin faptul, că capitalul Soc. Anon. este adunat exclusiv dela populația dela oraș și intelectuali din județ, dovedim că nu dorim a ne mestece, sau a stângeni activitatea diferitelor Cooperative.

Din contră, acolo unde acestea funcționează, vom încerca înființarea viitoarelor Coop. de Producție, chiar în cadrele acestora, bineînțeles cu consentimentul conducătorilor. În tot cazul, le vom înviora circulația și le vom spori capitalul.

Ca să dovedim și mai mult bunele noastre intențiuni, ne vom da a furniza mărfuri pentru Cooperative, pe cari acestea le vor fi procurat în prealabil dela oraș. Având în vedere, că camioneta de propagandă va face cursele înspre provincie, de regulă goală, vom fi în stare de a face furniturile la prețuri bagatele. De altă parte vom feri țărănimia și îi vom cruța și prin acest fel zeci de zile de lucru.

## PROSPECTE PENTRU VIITOR, ÎNCEPUTUL LUCRĂRILOR:

Având în vedere, că pentru înființarea integrală și urgentă a celor ce premerg, se cere un capital însemnat, iar de altă parte — deocamdată — dela Stat nu vom putea obține ajutoare bănești, va trebui să începem cu valorizarea produselor și mărfurilor întrecătoare, cum sunt: peri animalici, poame, fier vechi, oase, etc., dar mai ales cu exportul de ouă, cari toate ne vor asigura un frumos venit, valorizându-le prin export. Ținem a sublinia din nou, că orice marfă va fi exportată numai după satisfacerea cerințelor locale, adică piața Clujului.

## ORGANIZARE PE ÎNTREAGA ȚARĂ:

Cu ajutorul acestor fel de societăți, înființate pe fiecare județ, și cari apoi se vor grupa în jurul unei, sau mai multe Centrale, vom avea posibilitatea de a înfrânge specula, a propaga înființarea de Cooperative a aprovizionarea capitalei de județ cu mărfuri bune și ieftine, exportând totodată întreg surplusul producțiunii.

# Viața clujană

Din problemele fiscale ale Clujului.

Nici când „problemele fiscale” n'au fost mai de actualitate ca acum și nici când, dela războiul cel mare, criza financiară n'a bătuit mai puternic ca în acest an când Fiscul a fost adus în situația de-a nu putea face față nici chiar necesităților celor mai urgente. Moștenirea național-lăranștilor a fost mai grea de cât ne-am fi putut închipui și forța ocultă, alias Banca Românească, mai puternică decât ar fi putut bănuși guvernul Maniu. Căci e evident că actuala criză nu datează de astăzi ci ea e rezultanta unei nenorocite concepții financiare, arborată timp de zece ani de un om cu orizonturi financiare strâmte cari nu depășeau interesele de partid și cari au dus țara la o adevărată ruină economică de pe urma căreia a profitat un pumn de tancrezi meschini și venali.

Repercursiunile acestei crize în viața publică s'au simțit mai puternic în Ardeal și în deosebi în Cluj, capitala Ardealului, unde Statul are mai multe instituțiuni, mai multe sarcini. — plățile efectuate zilnic evaluându-se la sume de milioane. Și cu toate acestea Fiscul nu poate face față tuturor necesităților, căci încasările merg greu, necorespunzând prevederilor.

Cunoaștem cu toții măsurile luate de dl. Mihail Popovici, actualul ministru al finanțelor, pentru ca Statul să între legal în toate drepturile sale și bănuim și rostul vizitelor pe cari dl. Teianu secretar general al Ministerului de Finanțe, le-a făcut Administrațiilor financiare, dintre cari cea a județului nostru s'a bucurat de-o deosebită atențiune.

S'a observat cu aceasta ocazie că în orașul nostru fiscul funcționează defectuos din lipsă de personal, din lipsă de specialiști titrați cari ocolesc birourile administrațiilor financiare din cauza unei insuficiente salarizări și mai ales din lipsă de Percepții. Dar să ne explicăm.

În nici unul din orașele ardelene incazia păturilor rurale nu a fost așa de puternică ca în orașul nostru. În 1918 numărul locuitorilor era de 60 mii iar astăzi, după un deceniu, el a crescut la 130, fapt care a dus cu sine necesități nebanuite până acum. Rămânând pe teren financiar, vom aminti că chestiunile financiare ale celor 60 mii de locuitori ai urbei noastre erau rezolvate de două percepții situate una în Strada Kogălniceanu, iar alta în chiar clădirea Administrației Financiare. Ori acum, după un deceniu, când numărul locuitorilor s'a dublat, când am adoptat o birocrație formalistă și când proprietatea individuală — pe care se bazează fiscul — a suferit zdruncinări puternice cauzate de războiu și de preluarea imperiului, nu

marul percepțiilor a rămas același. Insuficiența lor ca număr se poate constata zilnic. cetățeanul pașnic poftească între 9—12 a. m. la una din cele două percepții să plătească s'au să încaseze o sumă cât de minusculă. Se va convinge în curând că nu e chip de răzbit din cauza aglomerației și că nu-ți rămâne altceva de făcut decât să dai disperat din coate spre a ajunge în fața ghișeului, roșu la față și cu nasturi de la haină, lipsă.

Consecința acestei stări de lucruri e că Statul, din lipsă de percepții, nu poate intra în drepturile lui. Avem în Cluj, un cartier întreg, cartierul numit Lupsa, care în ultimii 3 ani a scăpat cu totul de urmărirea Fiscului, din motivele arătate mai sus. Restantele ce se cifrează pe acești 3 ani sunt de aproape 400 milioane, fapt care ne scutește de a-l mai comenta și care evidenziază necesitatea unei a treia percepții în orașul nostru.

Toate aceste fapte au determinat pe dl. Teianu și pe dl. Dr. Tarța, administratorul financiar, să ceară dela București urgenta înființare a unei noi percepții, care a și devenit o realitate. Ea funcționează deocamdată în Calea Victoriei No. 18 în patru camere mici și insuficiente, având ca șef provizor pe dl. Iuliu Mureșan, un conștiințios funcționar din Administrația Financiară. Dar, am spus-o, încăperile sunt insuficiente și percepția gata să nu poată corespunde necesităților pentru care a fost creată. Deaceia Administrația Financiară a cerut dela Primărie un local corespunzător care a fost găsit în încăperile „Redutei” din Calea Memorandului și care servește la diverse scopuri distractive.

Se pare însă că obținerea lui nu e așa de ușoară. Primăria — prin glasul unui consilier — se opune, tergiversând lucrurile. O atitudine precisă se impune. Iar percepția trebuia să fie instalată într-o încăpere corespunzătoare pentru ca să nu fie o ficțiune și o sarcină bugetară inutilă.

Mai multă atenție arătată problemelor urgente „arzătoare la ordinea zilei” nu strică. Nu-i așa dle consilier?

D. C.

## Publicațiune

Casa de Pensie din București angajează 2-3 licențiați în drept, ca grefieri. Doritorii să-și adreseze actele în regulă, cât de urgent. Se primesc numai tineri, cari au satisfăcut serviciului militar. Termenul examenului de concurs li se va publica nominal.

Prin o conducere și diriguire centrală, aceste societăți vor redobândi piețele mondiale și de bușenile, azi aproape inexistente.

## CHESTIUNI DE INTERES GENERAL:

Prin ajutorul acestor organizațiuni, vor putea fi înființate și mult dorite: „ferme model, — case culturale, — dispensarii, — societățile de temperanță, — cetele de voi-nici, etc. etc. pompieri.

Tot cu ajutorul acestor organizațiuni vom introduce la sate și diferitele asigurări: „de vite, — grindină, — foc, — ajutoare de înmormântare, — și altele.

## ÎNCHIEIERE:

Pentru înlesnirea și înființarea operai de mai sus, ne-a succed de-a câștiga sprijinul moral și material a societăților:

„Romanii” Soc. Anon. pentru comerțul cu materii colorante, produse chimice și îngrășăminte artificiale și

„Ford” din Cluj, cari ambele ne pun la dispoziție în mod gratuit, diferitele filme de propagandă, cu subiecte din gospodăriile sătești.

Înaintând în felul conceput, prin ajutorul acestor societăți, dar nădăduind și în sprijinul moral și material al

Preotimii și învățătorimii, precum și în acela al Administrației, avem cele mai frumoase prospecte de reușită.

Pensionarii de tot soiul, la început poate

în mod gratuit, ne vor da cel mai bun material pentru instructorii peregrini.

Societățile „Chemarea”, „Extensiunea Universitară” la fel ne pot da un sprijin foarte mare într-un ajungerea țintei noastre.

Poate mulți dintre Dv. se vor cugeta, că drumul început de noi, nu este cel adevărat, deoarece Cooperativele de orice soi, de obicei sunt inițiate dela sate, adică din jos în sus.

Nu nițaji, că azi suntem rămași cu cel puțin un sfert de veac, chiar și numai dela reforma agrară au trecut 10 ani, în care timp nu s'a făcut absolut nimic în interesul acestora, cari devenind proprietari de pământ, au ajuns la proprietate fără cea mai mică noțiune de o raționalizare, sau intensificare a agriculturii... Încrând și azi după sistemul apucat din bătrâni.

Bine știm cu toții și cunoaștem necredulitatea țărănilor față de noi... va trebui să luptăm cu mijloace modernizate, încercând a-i recuceri sufletul țărănilor ne nesimțite.

Prin ajutorul Dv. suntem ferm convingși, că ne va succeda. Voința și dorința o au tot fondatorii.

Cluj, la 1 Iulie 1929.

Eventuale corespondențe și întrebări, vor fi adresate către

Biroul Central al Societății Anonime Cluj.  
Calea Dorobanților 26.



# Societatea Națiunilor și Ungaria.

Zi de zi, la Geneva, se clădește prin străduința tuturor, temelia armoniei internaționale și se organizează apărarea intereselor comune contra celor cari ar putea la un moment dat să provoace o nouă turburare — îndeosebi de ordin economic — în sânul, sau împotriva celor cari astăzi agită ideea păcii universale.

Principiile fundamentale ale Ligii Națiunilor impun această armonie, având ca scop primordial, garantarea prin angajamentul de-a respecta, cu sfințenie, obligațiile, impuse națiunilor prin Statutele sale.

E un pas uriaș în istoria civilizației omenestii această creațiune emanatoare de idei grandioase ce caută să se realizeze în comunitatea popoarelor de pe glob. Este o contribuție care nu a fost însă oferită de toate națiunile din lume, fapt care contribuie intru câtva la lipsa caracterului universal al Ligii dela Geneva. Aspirațiile statelor membre în Ligă, de a-și vedea interesele satisfăcute, sunt îndreptate în sensul obligamentului luat, de a fi în spiritul ei și de a păstra caracterul fundamental al principiilor sale.

Aceasta a fost ideea călăuzitoare la înființarea Societății și cheia păcii între-văzută în viitorul apropiat.

Națiunile sunt în obsesia războiului și orice grije se îndreaptă în spre evitarea lui. Liga garantează prin autoritatea ei, acest lucru și înțelege să ia măsuri în cazul când tendințe evidente s'ar manifesta în intențiile vreunei națiuni, de-a turba ceea ce cu atâta grije se clădește.

Războiul însă dintre învingători și învinși, a fost mutat pe frontul tranșelor și al întăririlor de pământ și piatră, în cetatea cu masă verde a Genevei. Lichidarea trecutului prin sancțiuni și confiscări de drepturi și obligații asumate asupra națiunilor, a fost pecetluită în tratatele încheiate după războiu.

Germania, marele invins, care are revărsată asupra ei, considerabila și apăsătoare obligație a reparațiilor, cere să i se recunoască, că aceasta mare sarcină nu poate fi lipsită de joncțiunea ei cu avantajele ce le pretinde din soluția, în sensul tezei sale, a problemei evacuării Rhenaniei și a regiunii Sarre.

Liniștita însă categorica ei diplomatie, a renunțat să strecoare printre soluțiile, „struggle of life”-ului său, ca națiune debitoare, de daune-interese ale războiului, și posibilitatea supremației sale apropiate, prin înfățișarea ideii de desarmare generală și a problemei minoritare. Este o atmosferă de veșnică clarificare a unor teze ce agită Liga Națiunilor pentru a putea ajunge la perfectarea tratatelor postbelice, atmosferă înțelegătoare de Germania pentru a câștiga ușurarea obligațiilor ei și poate pentru împlinirea unor gânduri subtil plănuite...

Toate acestea se petrec însă în cadrul conveniențelor Ligii și cu condita cerută dela înafară, pentru atingerea unui rezultat practic și echitabil.

Spre deosebire de acest cadru și condită, Liga Națiunilor este, periodic întempestată de furtunile sterpe, ridicade de pecetluită în istorie ca o compilatoare de națiuni: de Ungaria, care, străină de scopurile urmărite de Societatea Națiunilor provoacă și ventilează suflul războiului, nesatisfăcută în concepția ei oligarhică și feudală, de tratatul care i-a determinat odată pentru totdeauna configurația, drepturile și datoriile ei ca națiune în mijlocul celorlalte state europene.

Trecând peste principiile sociale ale civilizației care o lasă în urmă, revendicările ei — protestate în fața Genevei plictisite de ele, — neînțelegătoare de ordinea firească actuală a stărilor, sunt împrăștiate pe calea propagandei mincinoase și a uneltirii clandestine, în lumea întreagă.

Incurajați tendențios pentru a servi interese străine și adulați în orgoliul ei sec, își alimentează sângele și creierul cu ideea renașterii Ungariei pe același

fundament șubred de pe care s'a prăbușit Funesta și totodată persistenta ei educație a generației tinere, ce se ridică cu germele atât de cultivat al revanșardei, bicește principiile morale ce se străduiesc prin Liga dela Geneva, să pătrundă în sufletele cuprinse încă de fantoma războiului.

Psihoza războiului bântue șirurile „Leventiștilor”, revizionismul este tot mai răspândit, propaganda tot mai mult întinsă, ideea de răzbunare, mai fierbinte ca oricând și la Geneva, contele Apponyi, anunță apropiata renaștere a Ungariei.

Renaștere visată de Ungaria actuală, realizată prin mijloacele ce se întrebunțează azi oligarhia șovinistă a Budapestei, cu planuri de atac și apărare ce o vor duce la dezastru; renașterea ce va întina conștiința socială a unui popor, ce-a înțeles poate rostul libertății democratice a națiunilor, însă pe care farmecul și folosul vremilor trecute îl împinge în mardăria barbarismului feudal.

Societatea Națiunilor va trebui să vegheze cu crescândă atenție acești germeni periculoși, alimentați de vecina noastră și să țină seama în hotărârea măsurilor sale, că acestea vor trebui să fie radicale, pentru a distruge ideea ce în curând ar putea să provoace evenimente cari ar arăta că rostul Ligii a fost de scurtă durată.

BEY.

## RĂBDARE.

Pe milenara răbdare  
vrem de-acum să crească,  
dumnezească,  
o răbdare și mai mare,  
ascetică răbdare  
cu care  
porți de nimeni descuiate să descui  
și tăcând  
și sângerând  
să urmărești, viteaz, un gând  
până'n ultimele ceruri ale lui...

A. COTRUȘ.

## Pentru „Uj Kelet”.

(at) Oficiosul evreesc din Cluj ziarul „Uj Kelet” simțindu-se vizat direct de un articol al nostru, în loc de a răspunde în merit, se pretează la o încălțită jonglerie ziaristică.

Noi, rândul trecut, am protestat contra *exagerărilor* cu care oficioasele ebraice prezintă mici și *regretabile* incidente, petrecute între români-români și români evrei. Suntem, precum am fost și în trecut dușmanii exagerărilor, fie ele patriotice, fie naționale... fie etnaționale.

Presă ebraică însă din nu știm ce considerente face mereu reclamă gratuită cu multă ușurință oricărui fapt divers. Nu odată plecând dintr'o palmă ori o injurătură ajunge până la... sfârșitul lumii creind prin aceasta o atmosferă potrivită socotelilor lor ca pe urmă când aceste exagerări se răzbuună asupra țării întregi, să facă teoria responsabilității altora.

Intr'un editorial ce ne-a dedicat mai deunăzi, în loc să ni se asocieze susținând că orice *exagerare* adică denaturare — în mare — a adevărului prejudiciază păgubitor și grav starea faptică; preferă calea Câmpilor Elisee, și susțin că ei sunt chemați a exagera, ba că aceasta e o datorie a lor.

Noi cari pentru redobândirea libertăților cetățenești nu ne-am mul-

Din literatura noastră dramatică istorică — „Apus de Soare” din triologia lui Delavrancea, formează ultima treaptă a ascenziunii acestui gen. Ne prezintă iluminarea maestrasă a unei epoci, cuprinzând ultimele zile de zbucium ale celui mai glorios voevod al Moldovei, Ștefan cel Mare, care a strălucit ca soarele pe cerul Moldovei până când cea din urmă clipă i-a încununat bătrânețea cu cel mai splendid amurg de glorie.

Subiectul nu părăsește mult realitatea istorică, dar felul cum Delavrancea a știut să dramatizeze și să dea expresie caracterului și iubirii de moșie a lui „Ștefan”, precum și conflictul acela mut dar cu atât mai chinuitor, pentru a spune lui Oana că el este părintele ei, dă loc unei desfășurări de dramă impresionantă, colorată de un graiu evocator.

Autorul ne prezintă curtea domnească dela Suceava în ultimul an al Domniei furtunoase a lui Ștefan; când chinuit de rana căpătată la picior în tinerețe la Chilia, nu ezită să încingă iarăși spada și să aștearnă liniște spre hotarul Poloniei. Intors dela luptă, rana se a-

## Cronica Dramatică.

[Apus de Soare.

de Delavrancea.

gravează, și semne prevestitoare pregătesc la curtea domnească o atmosferă, a inevitabilului dezno-dământ.

În palatul domnului a crescut o plâpândă copilă bălaie „Oana” pe care un instinct de dragoste fiască o apropie de Ștefan care este Tatăl ei, fără ca Oana să știe. După o luptă sufletească Ștefan este biruit de iubirea de tată și îi spune adevărul „Oanei” — și i dă binecuvântarea de a fi soția lui Rareș. Presimțindu-și sfârșitul după ce doctorii vestiți i-au ars cu fierul rana, Ștefan vrea să-și facă ultima datorie pentru țară punând în tron pe Bogdan fiul lui, iar când Ulea căpetenia boerilor răsvrățiți care voiau să pună domn pe Ștefan (făniță) murmură, Ștefan cu o supremă efortare se ridică de pe patul agoniei, și sabia lui reteză capul boerului ce nu s'a supus, iar apoi Ștefan cade cu ultimul cuvânt pe buze — „Moldova”.

Deșiuciderea lui Ulea de către Domn înainte cu câteva clipe de a-și da sfârșitul, motivează tocmai ceea ce spune Ureche că: „Ștefan era iute la mânie și degrabă vărsa sânge nevinovat” ni-l l-ar prezenta pe Domn prea crud, dar când aceasta faptă o săvârșește acel ce moare cu ultimul cuvânt „Moldova”, gestul ia proporții de eroism.

Interpretarea rolului lui Ștefan peste care planează umbra creației lui Nottara de către dl Șt. Braborescu constituie un salt temerar care a dat naștere unei noi creații, plâzmuită dramatic și viu. Prin căldura puternicilor torente sufletești prin expresivitatea gesturilor a știut să smulgă bătrânețea ariilor din Ștefan, și să redea prin grandioarea verbului năvalnicul șuvoi al eroismului etern neîncăpător în hotarul pletelor cărunte! Dl Șt. Braborescu a adâncit sufletul eroului și prin uimitoare mijloace l'a încarnat în ceea ce cu drept cuvânt se numește o creație.

Cu destulă naivitate și căldură D-ra Sili Munteanu și energie dl Voicu în Moghila.

O. V.

gem. Principiile noastre călăuzitoare dealtfel le avem precizate și fixate așa de bine încât nu ni le poate schimba nici chiar... malicioasa și încurcătoarea jonglerie ziaristică a lui „Uj Kelet”. Suntem așa de strânsi încopciați în viața de toate zilele încât îi putem percepe și cea mai neînsemnată anomalie. Avem în fața noastră în permanentă cea mai fidelă oglindă, în care ne vedem pe noi înșine, dar îi vedem și pe cei dela „Uj Kelet” cărora le amintim, ca să nu uite, că liniștea din țară (cu și fără mici excepții) nici decum nu le revine redactorilor dela „Uj Kelet” ci marelui curent de renaștere națională creat de partidul național-tărănesc, în care noi am fost și vom fi cei mai umili soldați.

Cei cu dispensă „militară” ar putea să fie și mai modești.

### Circulară

„Toți cei ce posed bonuri de rechizite liberate în timpul războiului de autoritățile civile și militare Austro-Ungare și deținute de locuitorii din Ardeal, să le depună în termen de 15 zile dela publicare, la Ad-tiile financiare competente contra unei chitanțe în regula. Se atrage atențiunea posesorilor ca pentru neconformare la aceste dispozițiuni, autoritățile competente i-și declină orice răspundere. bonurile depuse după termenul indicat mai sus nepunându-se lua în considerare.

Inspector s. S. G. Ciuta sub Director General



## Desmățul presei.

Teroatea administrată guvernărilor de un guvern sau altul, ne-a desgustat întotdeauna, deși impilațiile guvernelor de eri, le-am ignorat de multe ori, convinși fiind, că sunt supurațiile unui partid trecut în descompunere, care fatal chinuia sufletul acestei țări oropsite.

Am iubit întotdeauna libertatea, socotindu-o ca cel mai mare bun al oameșilor și ni-e martoră istoria, că s'a vărsat mult sânge prăbușindu-se împărății înfloritoare pentru dobândirea ei.

Deaceia, gestul guvernului dlui Iuliu Maniu, de a recunoaște deplină libertate de acțiune cetățenilor pe toate terenurile, l-am salutat cu bucurie, fiind prima manifestație umanitară și adevărat democratică a unui guvern în România, în decada de după războiu. Era și firesc ca o schimbare de felul acesta să se producă în țara noastră cu venirea la putere a partidului național-țărănesc, care e întruchiparea legalității și a cinstei, având în frunte pe cel mai moral politician pe care l-a avut România vreodată. Trecerea de la regimul oligarhie absolutistă la cel al libertății de acțiune lipsit de teroare, s'a făcut însă prea repede. Prăpastia era prea mare, din care cauză fatal s'a ajuns dintr'un extrem în altul.

Mărturisim că la inaugurarea libertății, cu ridicarea stării de asediu, și a cenzurii prin venirea la putere a dlui Iuliu Maniu, n'am fost crătați de obsesia unei idei cu triplă de adevăr: salturile sunt periculoase și libertatea prea mare într'o țară e un prielnic teren pentru desfășurarea desmățului. Și nu a trecut mult timp ca evenimentele să confirme adevărul. Ne vom opri numai la presă, unde excesul e revoltător. Roadele ridicării cenzurii, le simțim în fiecare zi, cetind ziarele, în cari neadevărului i se dă forma unui crez absolut iar injurărilor și calomniilor locul de frunte. Ziarele opoziției și celea minoritare, au devenit niște jghiaburi murdare de terfelire a oamenilor de cinste din această țară. Scriem aceste rânduri, nu de dragul unei polemici, ci împinși de revolta ce ne-a produs-o murdarul ziar liberal „Ordinea”, care prin spurcata gură a unui inconștient, a calomniat într'un mod rusinos numele d-lui Iuliu Maniu a acestui bărbat politic, care e privit de toată lumea ca întruchiparea cinstei și a dreptății.

Bărfelile aduse apoi guvernului național-țărănesc, prin presa liberală sunt de nedescris.

În timp ce guvernul, de dragul unei idei de libertate lansată pe piață la venire, le privește cu resemnare. În rândurile presei minoritare lucru e și mai primejdios, dat fiind că ei și sub regimul cenzurii își făceau de cap. Astăzi își dau drumul condeiului, aducând prejudicii considerabile, atât în interior cât și în afara țării, prin calomniile cu cari ponegresc numele românesc.

Să nu-și închipuie cineva că presa minoritară nu are erou în străinătate.

Și atunci se naște întrebarea firească, care e posibilitatea de sanare a situației? Reintroducerea cenzurii? Ar fi în contradicție cu mentalitatea actualului guvern.

Cel mai bun mijloc ar fi, revizuirea articolelor din lege, cari ocrotesc cetățenii contra calomniilor de presă. dându-se acestor articoli o mai mare doză de rigoare, ca prin pedepse mai serioase, să taie poia de bărfeală a celor fără judecată. Se impune în același timp, o procedură expeditivă, judecându-se delictetele de presă, stante pede, înlăturând tergiversările dăunătoare de luni și ani, la cari sunt condamnați lezații în restabilirea dreptului lor.

Iată două lucruri, pe cari dacă guvernul nu le-a făcut la venirea sa, va trebui să le realizeze necondiționat în viitoarea sesiune, pentru apărarea cetățenilor, contra presei, care în ultimul timp a devenit un rău insuportabil.

Credem că suntem în ogașia adevărului.

Iosif Pogăceanu.

**Aviz.** Orice manuscrise se vor trimite pe adresa ziarului „Chemarea”, Str. Regina Maria 36. (Tipografia Națională) Cluj. Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază. Redacția.

## Mureșul.

**Copil sglobiu și mic: te-am pomenit aici...  
tot așa de lin, tăcut...  
Tot așa de solitar și abătut,  
Curgând mereu —  
Pe lângă satul, bun vecin cu tine, satul meu.**

**Și desigur, dacă aș trăi  
Cât munții și cât veșnicia chiar...  
— Te-aș regăsi tăcut și solitar...  
Tot așa de lin —  
Curgând mereu...  
Pe lângă satul cel mai drag din lume, șatul meu.**

**Numai noi, oricât de încet și de greu,  
Te părăsim mereu, mereu...  
Mureșule, Mureșule...**

Basil Gruiu.

(Din volumul „Funerarii de toamnă”, ce va apărea în curânt.)

## o măsură, care se impune.

Circula cu insistență, în Cluj, nu șvion care mărturisim, cu jenă, corespondeaua întocmai realității.

Administrația Financiară a județului nostru era prezentată ca un focar de boli molipsitoare din cauza că de peste zece ani nu s'a făcut nici o curățenie deși se știe că nicăiri murdăria nu se înbulzește mai mult ca în instituțiile de acest gen unde se lucrează cu hârtie monedă intrată în descompunere; cu registre în cari se încarcă și se descarcă zilnic sute de chitanțe și unde vin, spre rezolvare, acte și hărți din cele mai nehygienice.

Personal cunoaștem plângerile biților funcționari cari lucrează în camere prăfuite și înegrite de murdărie unde contractarea de boli de piept e dată ca sigură și în special ne doare situația studenților — numărul lor aici e destul de mare cari între o muncă intensă birocratică și altă intelectuală se văd condamnați la o contaminare sigură.

Deaceia apreciem cum se cuvine intervențiile făcute pe lângă cei în drept

### PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CLUJ

No. 20682/1929.

### Publicare de licitație.

Se publică concurs pentru furnizarea următoarelor materiale de uzină, necesare Atelierului Central pentru întreținerea mașinilor orașului și anume:

25,000 litri benzină ușoară, dens. 735-40 la 15° C.  
1,500 kg. ulei regal 000,  
350 kg. valvolină 0,  
170 kg. vaselină.  
120 litri petrol.

Ofertele sunt a se înainta în ziua de 3 Octomvrie 1929 orele 11 a. m. în sala de ședințe a Delegației permanente.

Primăria Municipiului Cluj.

## Film politic.

Cortina dela Geneva a căzut greu. Pacea — himeră mult dorită de Europa — s'a apropiat cu un grad mai mult de realitate. Patrusprezece națiuni — între cari trei mari puteri — au semnat obligativitatea arbitrajului internațional, ceea ce dovedește că lumea e dornică de pace.

Și fericiții bărbați de stat, cari își strânseseră mâinile felicitându-se reciproc, au plecat în cele patru direcții ale vântului, ducând cu ei cădelnița biruinții și duhul păcii. În curând se vor auzi clopotele înfrâțirii, tămăia dreptății se va înălța înspre ceriu în rotogoale mari... de pace, și va începe slujba frăției dintre neamuri, slujba biruinței...

...dacă fabricile de muniții nu și-ar înălța coșurile tot mai sus, dacă tic-tacul mitralierelor rusești ar înceta pe deplin pe frontul chinez, dacă s'ar desființa granițele, limbile și obiceiurile, dispărând țările, neamurile și popoarele...

Am uitat însă un lucru: n'a dispărut încă foamea, lipsa și mizeria, n'a dispărut războiul civil...

Ceea ce până atunci încă mai justifică existența Societății Naționalelor.

Înăuntru se apropie sfârșitul... opoziției averescano-liberale. Așa o spun toate gazetele, așa o crede și generalul Averescu, așa o crede și Vintilă Brătianu, așa o crede și partidul liberal — vorba vine — afără de dl Costică Argetoianu, care bazat pe lozinea „nu da pasărea din mână pe cea din gard” chiar cu rizicul de a o rupe definitiv cu partidul liberal — ruptura e un vechiu obicei al D-sale — a constituit Societatea Bancară Română, contrar ordinului marelui financiar Vintilă. Ceea ce explică pe deplin lipsa șefilor liberali dela banchetul oferit de dl Argetoianu cu ocazia constituirii grupului bancar.

Cu ceva mai puțin norocos e însă dl Vintilă, pe care partidul vrea să-l eternizeze la congresul din toamnă, în perpetua șefie a partidului, dându-i mica misiune răsturnarea guvernului, ceea ce în limbajul nostru ar însemna: la paștele calului.

Nu însă la ale generalului Averescu, care — să mi-se ierte năsbătia — mai crede într'o reînviere a partidului. Lucru ce se va dovedi pe deplin în ziua de 13 Octomvrie, dată pe când la București, este convocată o mare adunare... averescană, menită să arete popularitatea generalului și dorul lui de putere.

Cum însă numărul 13 este fatal multora, tare ne e frică să nu-i fie fatal și ghereralului. În acest caz cumpărăți moșule prapuri și te du la mănăstire...

Cronicator.

## Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

**D. Botezător de străzi Cluj.** Cu multă plăcere am ascultat propunerile dv. de noi numiri de străzi în Cluj. În consiliu nu v'am putut întrerupe, de aceea vă facem aici propunerile noastre. Strada Aventuroasă propunem să o numim strada Osfada Vasi (Gabonás); o stradă din jurul Stradului să fie numită Strada Hubay, Str. Oștelui să fie botezată str. Silviu Friptomir, Str. Strâmbă să fie str. Octavian Goga; Str. Disperată să fie botezată str. G. B. Ţuică. O stradă nouă să se numească: Str. „Cărâmidă” din 4 Iunie. O Piață, unde va fi și „clubul” averescan să fie numită: Piața Treisprezece milioane Lei etc.

**D. Trofim Buzatu, com. Moderni.** Eu știam că așa stăm cu călărașii cu schimb ca în trecut și astăzi: în schimbul unui cal propriu, faci serviciul militar unde vrei. Abia acum am găsit că datorit spiritului „moralizator” al unor conți maghiari, unor evrei învățați, călăraș cu schimb înseamnă că în schimbul unor sume, armata o poți face și acasă în locuința părinților tăi. Așa că dacă ai de gând să fii călăraș cu schimb, în petiția ce o faci să precizezi, că ai de gând să mergi cu cal de acasă, vrei să faci serviciul militar sistem vechi, iar nu în sensul spiritului „modernizator” al nemeșilor Bánfy, Weis, Kohn etc. în schimbul cătorva lei, unde te trage inima.

**D. Petrică Cântăreju, Loco.** Trebuie să fi mai înțelegător și să mă înțelegi și pe mine de ce am fost mai zilele trecute așa extrem de bine dispus. Se putea să nu fiu bine dispus când în fine după vre-o zece spectacole la Operă am dat și de un artist, care știe nu numai să vorbească, dar știa să și cânte. Că a fost numai unul? Ce are a face! Închipueți că n'ar fi nici acesta, atunci ce am face?

**Ing. Sebestyén și Ing. Lakatos, Loco. Serviciul tehnic al Municipiului.** Nu trebuie să ne spuneti un lucru de două ori ca să-l înțelegem. Doar pavatul podului de fer, Vă face atâta cinste. Inutil cine se înțelege se înțelege și gata, inutil orice discuție. Ați dovedit orașului întreg, că nu înzadar a fost trimis unul dintre dv. în străinătate pe spe-

sele orașului să învețe acolo a face drumuri, căci și știe. Ați dovedit că drumurile făcute de dv. durează mult, de multe ori și 4-5 luni de zile, nu ca în străinătate unde în fiecare sfert de ceas se fac și apoi desfac străzile. Continuați. Dl Ing. Lakatos să continue cu articolele sale profesionale, că lucrurile contrafele pe deplin vederile sale „științifice”. Avânt!

**D. Ioan Ros, Cluj-Borsec.** Urte așa a fost! A fost odată un copil sărac, care în copilărie numai bani a visat. În viața lui numai această grijă a avut și soartea l'a și batjocorit cu mult noroc, căci fără nici o pregătire a ajuns tare și mare la o administrație financiară. Într'un an doi și-a făcut avere frumoasă mai așa mai așa; în fine dorul lui s'a realizat. A devenit o persoană temută mai ales printre contribuabili.

O adevărată goană printre aceștia pentru prietenia lui; căci vezi era... bun de suflet. Povestea-i lungă și Tutankamen îi zgărcit la vorbă; amână pe ocazia proxima excursia dela Borsec. Va fi foarte interesantă.

**D. Grigore Patriciu, „Curentul” București.** — Prinsoare ceea de 1000 (una mie) pengő cu ziarul „Nagyvárad”, ar fi bine să o facă prietenul dv. în asociație de trei; și anume; Calomniatorul dela „Nagyvárad” care inventiază cu rea intenție fantasmagorii nefondate despre atașatul nostru militar dela Praga, botezându-l Popescu — spre a-și ușura calomniatorul culpa, al doilea să fie prietenul dtale, care „riacă” cei 30 000 Lei pentru a arăta reaua credință a lui „Nagyvárad” și al treilea să fie... unul care imediat ce ziarul „Nagyvárad” pierde prinsoarea dovedindu-se drept curățat calomnie răutăcioasă cele afirmate deespre atașatul nostru militar din Praga... să-și facă datoria...!... un procuror ori un jude-instructor.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN